

רוברט וויטהיל (בשז) שלושה שירים

קורות חיים

עֲשָׂרִים שָׁנָה שְׁמַקְתִּי,
לֹא פָּתַחְתִּי שִׁירִים — רַק חַשְׁבָּתִי אֶתְּם.
רַדְפָּתִי אֶתְּרִי אַמְבוֹלְגִּים.
מִכְרָתִי טוֹסְטָרִים לִישְׂרָאֵלִים בְּחוֹלוֹן.
וּמִכְרָתִי מַאוֹרָרִים שָׁעַלְוּ בְּאָשׁ
וּמִכְשִׁירִי פּוֹפְקוֹרִן שְׁגַמְסֹו עַל הַשְּׁלָחָן בְּמַטָּבָה.
יֹום אֶחָד קָמָתִי וּמִשְׁתִּיתִי מִפְּיסַה המְקֻנִּים מֵשָׁהוּ שְׂדוֹמָה לִירָחַ מִקְמָט.
בְּהַיִתִי בָּוּ,
הַרְחָתִי אֶתְּתוֹ,
וּנְגַסְתִּי מִמְּנוּ בֵּיָס.
כֵּן, זֶה הַרְחָתָה.

בָּרַתִּי לְכַבֵּישׁ הַמּוּבִּיל מִקְצָה הַמֶּרְבָּר עַד קָצָה סְלִיחָה אָנוּ לֹא מַבִּינִים בְּדִיקָה
מָה וְאַיִן.
שְׁכַבְתִּי בְּשַׁק שָׁנָה בְּאֶמֶץ הַכַּבֵּישׁ.
נִגְעַתִּי מִשְׁאִוִּות מִשְׁקָסָס וּקְבָצִים מִהְכָּתָל
קָרָאוּ לִי בָּן זָוָה
וּקְפַצְוּ מִתּוֹךְ הַשֵּׁם הַנוֹּזֵל הַזָּב מַרְאוֹתֵיכֶם.
הַצְּטָרָפִי אֶלְيָהֶם.

אָתְּ שְׁנָאֹותִי הַקְּטָנָנוֹת בַּיּוֹתֶר נְבָאתִי לְפָנֵי קָפָל גִּזְוִים.
הָם לֹא שָׁמוּ לֵב. שְׁרָמוֹטוֹת.

טִילָּתִי בַּעֲרוּקִי קִירּוֹת צָוְנִים
וּרְגַלְתִּי בְּשָׁכְנִים בְּשָׁהַם מִסְתְּבָכִים בְּכָל הַתְּנוּחוֹת שֶׁל הַקְּמָה סּוֹתְרָה וְעוֹד יוֹתֶר.

הצטראָפְּתִי אַלְיָהֶם, גַּם בֵּיחֶד גַּם לְחוֹדֶר.
הַם אָמַרְוּ לֵי: סְלִיחָה זֶה מְסֻפִּיק.

שְׁכַרְתִּי אַרְמוֹן בְּרוּמְנִיה לְכִידְ פּוֹקְסָן עִיר סְבִּיבְ חֲנָם
וְהַקְּמָתִי מָזָךְ.

רִימְ הַצְּיָאָן
עַרְיוֹן נוֹךְ מְהֻחָמוֹת.
בְּכָה זֶה בְּאִירְוָה,
נְאָנִי שׁוֹב בְּרַף הַבִּית.

אַנְיַ הַלְּקָה בְּרַךְ הַיְשָׁר אַכְלָה לֹא בְּרַךְ הַצָּר,
.straight but not narrow

אַנְיַ דּוֹס אַכְלָה לֹא כּוֹתֵב כְּמוֹ דּוֹס.
אַנְיַ לֹא נוֹתֵה לְחַשִּׁיבָה מְגִיתָ אַכְלָה אוֹתָה.

מְכַתְּבִּי הַמְּלָצָה יִמְסְרוּ עַל פִּי דְּרִישָׁה.

מטפורה מעורבת

בְּחַרְף הַלְּכָנוּ בְּאָפִיקִים לְרִיחַ הַרְתָּם וְהַמְּרוֹה.
אַתְּ סְפָרָתִי לִי סְפָרִים מְצַחִיקִים מְתוּלָdot,
נְאָנִי גַּם לְךָ סְפָרִתִי קְטָעִים מְמִילָdot,
וְצַחְקָנוּ בְּיָלְדוּמְבָקָרִים
וְהַתְּחַפְּקָנוּ וְהַתְּנַשְּׁקָנוּ בְּמְבָגָרים.
וְחוֹפְסִים שְׁرָקוּ וְנִקְרָוּ בְּחֹלְלָח.

הַמְשַׁכְּנוּ לְלִכְתָּה, בְּמַעַלְהָה הַשְּׁרַטְזָנוֹת וּבְמַרְךָם
וּקְולֹתָה אַצְפּוֹרִים נָעֲשׂוּ קְולֹתָה יְלִרְינוֹ,
וּשְׁמַשׁ אַחֲרָת זָרָחָה,

והלבנה, שפעם הייתה מלאה,
 קטנה ולקה,
 והספרים מילדותנו נמסו כפסכות שעזה,
 ונחשפו מולנו פנים מתחפצות,
 הלוות ברקען שפתרנו להזיל.
 ובכן המצאנו דברים אחרים להשתעשע מהם,
 דברים שיטו את מבטינו האדרה קצת מהאי הנצחי,
 גם זו לטוב:
 מטפורה מערכת בחולות.

ערב אחד בקייז

על המרפשת אנו עומדים ושותקים.
 כוכב לככת זעיר, זאת המרפשת שלנו —
 TABLE CHLOMIA,
 ואנחנו חוחמים שבה.

ובחוץ הבית אביך הרשע מכוז בעינו,
 מתחבא בסל הכביסה
 בין תחתונים שאת פעם לבשת, ובין הלבנים
 שאחרים לבשו בזמנם,
 מרוחת, משגנן קללות,
 שורר במוּחוּ ממעי השואל.

בתיים, עולמות, מחות פסיוֹן
 ביצים סדרוקות, רחמים, רחמות.
 מי מקונה שאדרה, תא אחר תא,

כל אחר ואחר מחייב-הברעות?

וְעַל הַמִּרְפָּסֶת אָנוּ עֻזְמָדִים וְשׁוֹתָקִים;
עַל הַמִּרְפָּסֶת,
פַּחַת תְּקֵרָה אֶחָת תְּכִלָּה צִרוֹרָה.

בְּמִפְּהָא דְּאַנְיִ מַחֲפֵשׂ אָוֹתָךְ
נוֹפְּלָת מִקְוֵי הַגְּבָה,
בְּנִקְבָּרִ תְּחִלִּים בְּקִמְטִי דּוֹרָאִים לְחַיִם
בְּשִׁמְיִים כִּים חִיקָּום הַגְּדוֹלָה,
רוֹחוֹת חִמִּים מַתְנְשָׁקִים עַל הַחוֹרָה;
פְּלִילָה בַּיּוֹם אַנְיִ לִידָה,
מַעַד שְׁלָא נִבְרָא מָועֵד
וְנוֹפֵל בְּאָגְרוֹת
שְׁסֶפֶרְנוּ לְרַד הַמְּדוֹרוֹת שֶׁל שְׁבָטִים נְכָהָרִים.
עַל הַמִּצְקָה אָנוּ נְשַׁעַנִים וְשׁוֹתָקִים.

עַנְיִ וְלִשְׁוֹנִי לוֹחֲמֹות
עַם קָפְּלִיהָ, סּוֹדוֹת הַטְּבָע וְחִיקָּום,
וְשְׁרִיךְ הַשְׁזָוֶפִּים,
וְאָנוּ חֹלְמִים נְפָרְדִּים.
וְאַתְּ מַבְטָח בְּכָלוֹנְסָאות שְׁמַעַל
וְשׁוֹתָקָת.

אִיךְ
רַק לְאַחֲרָ סְנוּן הַשְׁנִים הַרְחֹוֹנִיהָ
עוֹלִים לְרוֹחִי.
אִיךְ הוּא,
אִיךְ הוּא מֵעַן, אֶל תְּפִסִּיק.
אִיךְ לְהַפְּטָר, תַּן לִי שׁוֹב.
אִיךְ לְשִׁים קַע לְלִיל הַזְּעוּזָה הָאָרָךְ
גָּדוֹל הוּא הַלִּילָה קָטָן הוּא הַיּוֹם.
וְהַגּוֹל וְהַלְאַ הַכְּלָל.
אִי זְנוּחָ.

אי נוֹתָה בְּאַפְלָה.
הַמִּנְרָה פְּלוּיה עַלְנוּ.
הַפֵּרָה, שָׁעַל הַיְרָח קֶפְצָה, שֻׁוב גֹּועָה.

אָנוּ אֲדָם הַקָּדוּמָן כְּשַׂגְבָּה וּזְכָר בֶּרֶאשׁוֹ שֶׁל יְנוּס דְּבוּקִים בְּרִמְמָה וִזְרוּקִים
לְכוּנוּגִים נָוְגָדים,
כֵּל אָחָר מַבֵּיט בְּנִצְחָוּ הַפְּרָטִי הַגּוֹגָד
בְּשָׁעוֹת הַזְּעִירָות שְׁלֵפֶגֶן הַבְּגִידָה,
וְהַנְּחַשׁ הַעֲרוּם עֲדֵין מַפְשָׁט וּבָמְקוּם אַחֲר
וְהַמְּעָרָם.

אֶל זָוָרָם מִפְאָן וַעֲד אַנְהָה.
הַאֲבָנוֹ שְׁעַלְיקָה הוּא נְשַׁעַן:
כָּלְבִּים הַשְׁתִּינוֹ עַלְיקָה,
בָּאָן שַׁעַר הַשָּׁמַיִם.

מִסְכִּיבָב:
הַלְּלָה מַעֲרָה כְּבוֹ הָאוֹרוֹת,
חַשְׁקָ יַמָּשׁ.
הַאֲרִיג בְּחִילָן מוֹרֵד לְמַחְצָה,
קָפֵל לְבֵן בֵּין וַיְלֹנוֹת פְּתוּחוֹת.
רַצְפָּת הַמְּרַפֵּסֶת
יִם קָר,
וְהַקְּרָשִׁים עַנְגִּים.
וְאָנוּ
עַל הַמְּעָקָה נְשַׁעַנים:
אַנְיָ וְאַתָּ וִישְׁפָטִיךָ הַנוֹּזְלִוִּות,
וְהַכָּל מַבְּנִים וְרָד.
אַנְיָ
הַרְמֹן הַיחָדִי לְתַקּוֹמָה שָׁלָנוּ,
הַרְמֹן לְבָם.